

KRONİK

- I. — 1947 Yılı mevzuatı; II. — Mahkeme içtihatları;
III. — Eser tahlil ve tenkitleri.

I.

1947 yılı mevzuatı [*]

- A) Kanunlar; B) T. B. M. M. kararları; C) Yorumlar; D) Tüzükler;
E) Yönetmelikler; F) Bakanlar Kurulu kararları.

A) KANUNLAR:

1 — Adalet işleri :

§ Kabul buyurulan 7/5/1947 tarih ve 5045 sayılı kanuna göre, 4856 sayılı kanunla uygulanması geri bırakılan 3560 sayılı kanunun telgrafla tebliğe ait hükümleri 1/1/1947 tarihinden 1/1/1949 tarihine kadar geri bırakılmıştır (Resmî Gazete, 14 Mayıs 1947, sayı: 6606).

§ Kabul buyurulan 2/6/1947 tarih ve 5057 sayılı kanunla; Ankarada İsmet Paşa mahallesinde Uluçınar sokak 25 numaralı evin üst katında oturan, aslen İstanbullu ve 1334 doğumlu Bedia Tokçaeer'in Ankara Asliye Ceza Yargıçlığından verilip kesinleşen sekiz ay hapis cezası affedilmiştir (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, sayı: 6625).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5081 sayılı kanunla; Edremit Belediye Başkanı Cevdet Denizler'in Edremit Asliye Ceza Yargıçlığına hükümedilip kesinleşen 2 ay 27 gün hapis ve 243 lira para cezası affedilmiştir (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, sayı: 6638).

2 — Askerî işler :

§ Kabul buyurulan 5/5/1947 tarih ve 5043 sayılı kanunun birinci maddesine göre; 19/6/1942 tarih ve 4273 sayılı subaylar heyetine mahsus terfi kanununun 3 Nisan 1944 tarih ve 4539 sayılı kanunla değişen birinci maddesinin «A» fıkrası şu şekilde değiştirilmiştir: «Muharip sınıflar: Piyade, süvari, topçu, tank, hava, istihkâm, muhabere, jandarma,

[*] Resmî Gazetenin 8 Nisan 1947 — 30 Haziran 1947 tarihli nüshalarından alınmıştır.

güverte, deniz makine». Keza, aynı kanunun ikinci maddesine göre de, 4273 sayılı kanunun 12/7/1943 tarihli ve 4460 sayılı kanunla değişen on altıncı maddesinin «A, B, C, D» fıkraları şu şekilde tādil olunmuştur : «A) Harp akademisini başarı ile bitirenlere birer yıl öğrenim kıdem zammı verilerek kıt'a veya kurmay stajına tâbi tutulurlar. B) Bunlardan iki yıl içinde kıt'ada veya kurmay görevlerinde başarı göstererek liyakatleri onananlara iki yıl daha kıdem zammı verilir. (Bu zammın bir yılı ile terfi derecesine girenlerin geri kalan kıdemleri yeni rütbelerinde yürütülür). C) «B» fıkrasına göre yıllık kıdem alacaklardan (tez talimatına uygun olarak) verilecek tezi başarı ile yazan ve liyakatleri üstleri tarafından sırasile onananlara bir yıl daha kıdem zammı verilir. D) Bu maddede sayılan kıdem zamları yarbay rütbesinden yukarı rütbede bulunan hiç bir sınıf subaya verilmez» (Resmî Gazete, 13 Mayıs 1947, sayı: 6605).

§ Askerî okullar öğretmenleri hakkında kabul buyurulan 5/7/1947 tarih ve 5044 sayılı kanun yedi maddeden ibaret bulunmaktadır. Birinci maddeye göre, askerî yüksek, lise ve orta okullarla muadillerinin öğretmenleri bu kanunda yazılı şartları haliz olanlardan Millî Savunma Bakanlığınca tayin olunur. Kanunun ikinci maddesi askerî yüksek okullara, üçüncü maddesi askerî lise ve orta okullar ile muadili okulların öğretmenlerde bulunması gereken şartları, beşinci madde asli öğretmenlerin ders saatlerini tayin ve tesbit etmektedir (Resmî Gazete, 14 Mayıs 1947, sayı: 6606).

§ Kabul buyurulan 30/5/1947 tarih ve 5053 sayılı kanuna göre; 24/6/1938 tarihli ve 3486 sayılı kanunun 10/12/1941 tarihli ve 4145 sayılı kanunla değişen ikinci maddesinin «C» fıkrası şu şekilde değiştirilmiştir: Yarbaylığa terfi eden denizaltı subayları meslekten ayrılmış bulunurlar. Bunların denizaltıcılık zam ve kıdemleri işlemez. Yalnız yarbaylığa terfi tarihine kadar geçen süre için dokuzuncu madde hükmüne göre yıpranma zammı hakları mahfuzdur. Bunlardan denizaltıcılık teşkilâtında bilfiil kıt'a vazifesi alan yarbay ve daha yukarı rütbelerdeki subaylardan denizaltı filotillâ komodorları ile komodor yardımcıları ve denizaltı filosu komutanının zam ve kıdemleri devam ettirilir (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, sayı: 6625).

§ Askerî hastabakıcı hemşireler hakkındaki kanunda bazı değişiklikler yapılması hakkında kabul buyurulan 30/5/1947 tarih ve 5056 sayılı kanunla; 10/6/1938 tarih ve 3433 sayılı kanunun üçüncü ve beşinci maddeleri değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, sayı: 6625).

§ Kabul buyurulan 9/6/1947 tarih ve 5061 sayılı kanuna göre, 10 Haziran 1930 tarih ve 1706 sayılı Jandarma kanununun on ikinci maddesi

şu şekilde değiştirilmiştir: A) Jandarma subaylarından üstteğmen ve yüzbaşılardan yükselmeleri, jandarma görevlerinden alacakları sicillere göre yapılır. Teğmenlerin üstteğmenliğe yükselmeleri, Jandarma Subay okulundan alacakları sicillerle yapılır. B) Binbaşı ve daha yukarı rütbedeki jandarma üst subaylarının yükselmeleri, kara ordusunun küçük komuta kurslarına, manevra ve atışlarına, kıt'a ve kadro tatbikatlarıyla harp oyunu ve plân ve tatbikatlarına katılarak buralardan alacakları notlarla jandarmada tutulmakta olan siciller karşılaştırılıp her ikisi muvafık olanlar ordudaki hemnasıblılarıyla birlikte İçişleri Bakanlığınca tanzim edilecek yükselme defterile münhalâta yükseltilir. Ancak büyük komuta kursu açıldığı takdirde albayların yükselmeleri bu kursa iştirâkleriyle olur. C) Jandarma subaylarının kurs, manevra, atış ve tatbikatlara iştirâk şekli ve yükselmelerine esas olacak notların hangi idarî makam ve meslekî üstler tarafından ne suretle verileceği ayrıca bir tüzük ile tesbit olunur.

Yine aynı kanunun ikinci maddesine göre, 1706 sayılı Jandarma kanununa ek 2227 sayılı kanun ile 4273 sayılı subaylar heyetine mahsus terfi kanununun onbirinci maddesini değiştiren 4554 sayılı kanunun «D» fıkrası hükmü jandarma subayları için kaldırılmıştır. Keza geçici maddeye göre de bu kanunun yayımından evvel 1706 sayılı kanunun onikinci maddesi hükmüne göre ordu kıt'a stajına çıkarılmış olanların ordudan alacakları müsbet sicilleri üzerine yükselmeleri yapılır. 1947 yılında yükselme sırasında olup ta ordu kıt'a stajına çıkarılmamış olan jandarma üst teğmenlerinin yükselmeleri yalnız 1947 yılında jandarmanın sabit birliklerinden alacakları müsbet sicilleri üzerine yapılır (Resmî Gazete, 17 Haziran 1947, sayı: 6634).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5078 sayılı kanunla; subaylar heyetine mahsus 4273 sayılı terfi kanununun 4460 sayılı kanunun birinci maddesile değişen onuncu maddesi değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 20 Haziran 1947, sayı: 6637).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5099 sayılı kanunla, 1076 sayılı kanunun sekizinci maddesi ve 1076 sayılı kanunun 11/6/1937 tarih ve 3240 sayılı kanunla değiştirilen 23 üncü maddesi değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5100 sayılı kanunla, 2505 sayılı kanunun beşinci maddesini değiştiren 15/6/1942 tarihli ve 4260 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilmiş ve 3280 sayılı kanun ile 4637 sayılı kanunun birinci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, sayı: 6641).

3 — Banka ve kooperatif işleri :

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5095 sayılı kanunla, 21/10/1935 tarihli ve 2836 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri kanununun on birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Tarım Kredi kooperatiflerinin kredi ile ilgili alacak senetleri, kâğıtları ortağın oturduğu veya kooperatifin bulunduğu köy veya mahalle ihtiyar heyetleri tarafından parasız olarak tasdik olunur. Bu suretle tasdik olunan senetler ve kâğıtlar İcra ve İflâs kanununun 38 inci maddesinde yazılı belgeler hükmündedir. Senetler vadelerinde protestoya tâbi tutulmaz. Müracaat vukuunda bu tasdik muameleleri noterler tarafından da yapılır (Resmî Gazete, 24 Haziran 1947, Sayı: 6640).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5096 sayılı kanunla, 4/6/1937 tarih ve 3202 sayılı Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası kanununun elinci maddesinin üçüncü fıkrası şu şekilde değiştirilmiştir: Şehir, kasaba ve köylerde çiftçilere bankaca yapılacak ziraî kredilere ait senetler, kâğıtlar, kayıt, defter ve hesap özetleri çiftçinin oturduğu veya arazisinin veya teminatının bulunduğu köy veya mahalle ihtiyar heyetlerince parasız olarak tasdik edilir. Bu tasdik noter tasdiki ve bu belgeler İcra ve İflâs kanununun 38 inci maddesinde yazılı belgeler hükmünde olup bunlar hakkında da birinci fıkradaki muaflik hükümleri tatbik olunur. Senetler vadelerinde protestoya tâbi tutulmaz. Müracaat vukuunda bu tasdik muameleleri noterler tarafından da yapılır (Resmî Gazete, 24 Haziran 1947, Sayı: 6640).

4 — Bütçe işleri :

§ 1941 Akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5033 sayılı kanuna göre; 1941 akçalı yılı genel giderleri bitişik «A» cetvelinde gösterildiği üzere «586411550» lira «51» kuruştur. Aynı yıl genel tahsilâtı bitişik «B» cetvelinde gösterildiği üzere «652251392» lira «50» kuruştur (Resmî Gazete, 22 Nisan 1947, Sayı: 6589).

§ Kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5034 sayılı kanuna göre; 3780 sayılı Millî korunma kanununa göre yapılmış olup ilişik cetvelde gösterilmiş olan harcamalara ait 1942 takvim yılı bilânçosu ile kâr ve zarar hesabı onanmıştır (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5035 sayılı kanuna göre; Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1941 akçalı yılı gideri ilişik «A» ilişikli cetvelde gösterildiği gibi «537286» lira «60» kuruştur. Aynı müdür-

lüğün 1941 Akçalı yılı geliri ilişik «B» işaretli cetvelde gösterildiği gibi «780858» lira «33» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğü 1941 Akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5036 sayılı kanuna göre; Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğünün 1941 Akçalı yılı giderleri bağlı «A» cetvelinde gösterdiği üzere «55252867» lira «82» kuruştur. Adı geçen genel müdürlüğün aynı yıl tahsilâtı bağlı «B» cetvelinde gösterildiği üzere «70949634» lira «54» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Devlet Havayolları genel müdürlüğü 1941 Akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5037 sayılı kanuna göre; Devlet Havayolları genel müdürlüğünün 1941 Akçalı yılı giderleri bitişik «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «611976» lira «79» kuruştur. Adı geçen genel müdürlüğün aynı yıl tahsilâtı bitişik «B» işaretli cetvelde yazılı olduğu üzere «739152» lira «78» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Hudut ve sahiller sağlık genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5038 sayılı kanuna göre; hudut ve sahiller sağlık genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı genel giderleri bağlı «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «362200» lira «61» kuruştur. Adı geçen genel müdürlüğün aynı yıl genel gelirleri bağlı «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «348372» lira «71» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Orman genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5039 sayılı kanuna göre; Orman Genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı genel giderleri ilişik «A» işaretli cetvelde yazılı olduğu üzere «5070737» lira «10» kuruştur. Bu idarenin adı geçen yıl genel geliri ilişik «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «6649471» lira «57» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Posta, Telgraf ve Telefon genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5040 sayılı kanuna göre; Posta, Telgraf ve Telefon genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı genel gideri ilişik «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «14020288» lira «63» kuruştur. Bu idarenin genel geliri ilişik «B» işaretli cetvelde yazılı olduğu üzere «21230861» lira «52» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Vakıflar genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 14/4/1947 tarih ve 5041 sayılı kanuna göre; Vakıflar genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı giderleri ilişik «A» işaretli

cetvelde gösterildiği üzere «3285210» lira «26» kuruştur. Adı geçen genel müdürlüğün aynı yıl içinde tahsilâtı bitişik «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «4278971» lira «44» kuruştur (Resmî Gazete, 24 Nisan 1947, Sayı: 6590).

§ Kabul buyurulan 2/5/1947 tarih ve 5042 sayılı kanuna göre; 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi' kısmının üçüncü yolluklar bölümünde «yabancı memleketlere gönderileceklerin yollukları» adile yeniden açılan üçüncü maddeye «35000» lira olağanüstü ödenek konulmuştur (Resmî Gazete, 6 Mayıs 1947, Sayı: 6599).

§ Tekel genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı kesinhesabı hakkında kabul buyurulan 2/6/1947 tarih ve 5058 sayılı kanuna göre; Tekel genel müdürlüğünün 1941 akçalı yılı giderleri ilişik «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere «8921337» lira «97» kuruştur. Adı geçen genel müdürlüğün aynı yıl geliri ilişik «B» cetvelinde gösterildiği üzere «84442681» lira «14» kuruştur (Resmî Gazete, 9 Haziran 1947, Sayı: 6627).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5083 sayılı kanunla; Devlet Havayolları genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin 15 inci (Hava ve yer taşıtları giderleri) bölümünün birinci (işletme) maddesinden on bin lira düşülerek 26 ncı (baskı, yayım ve propaganda giderleri) bölümüne aktarılmıştır (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6638).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5084 sayılı kanunla; Tekel genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin 7 ncı (kira karşılığı) bölümüne (243000) ve 15 inci (kaçağı önleme ve kovalama giderleri) bölümünün 2 ncı (emanet ambarları) maddesine (25,000) lira ek ödenek verilmiştir. Keza, Tekel genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde (Milletlerarası kongreler her türlü giderleri) adıyla yeniden açılan 25 inci bölüme (60,000) lira olağanüstü ödenek konulmuştur (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6638).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5085 sayılı kanunla; Vakıflar genel müdürlüğünün 1947 yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 18 inci (yapı ve onarma işleri) bölümünün 3 üncü (âbideler onarma giderleri) maddesine (200000) lira ek ödenek verilmiştir. Keza, aynı kanuna bağlı (R) işaretli cetvede 18 inci bölümün 3 üncü (âbideler onarma giderleri) maddesine ilişkin formüle (âkar mahiyetindeki âbidelerin tamiri karşılıkları da bu tertipten ödenir) kaydı eklenmiştir (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6638).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5090 sayılı kanuna göre;

1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin ilişik «1» sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında aktarma yapılmış, «2» sayılı cetvelde yazılı tertiplere ek ödenek verilmiş ve «3» sayılı cetvelde yazılı tertiplere olağanüstü ödenek verilmiştir (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5091 sayılı kanuna göre; Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 101000 liralık aktarma yapılmıştır (Resmî Gazete, 23 Haziran 1947, Sayı: 6639).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5092 sayılı kanuna göre; İstanbul Üniversitesi 1947 yılı bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertiplerinden 30000 lira indirilerek aynı cetvelde «Tıp Fakültesi tedavi ve tahlil işleri döner sermayesi» adile yeniden açılan 47/A bölümüne olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır (Resmî Gazete, 23 Haziran 1947, Sayı: 6639).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5093 sayılı kanuna göre; Posta, Telgraf ve Telefon işletme genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı bölümleri arasında 368500 liralık aktarma yapılmıştır. Keza A işaretli cetvelin 17 nci «tesisat ve bina inşaatı ile taşıt satın alma giderleri» bölümünün ikinci «4892 sayılı kanun gereğince girişilen ve girişilecek olan yüklenmeler karşılığı» maddesine 1500000 lira ek ödenek verilmiştir (Resmî Gazete, 23 Haziran 1947, Sayı: 6639).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5103 sayılı kanunla, Devlet Denizyolları ve limanları işletme genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı «A» işaretli cetvelde açılan kırk dördüncü bölüme 146669 lira olağanüstü ödenek konulmuştur (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5104 sayılı kanunla, İstanbul Teknik Üniversitesi 1947 yılı bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 49000 liralık aktarma yapılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5105 sayılı kanunla, Orman Genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 88100 liralık aktarma yapılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5106 sayılı kanunla, Orman Genel müdürlüğü 1947 yılı bütçe kanununa bağlı A işaretli cetvelin 17 nci

bölümünün sekizinci maddesinden 20666 lira düşülerek aynı cetvelde yeniden açılan 33/A bölümüne olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

5 — Dışişleri :

§ Kabul buyurulan 12/5/1947 tarih ve 5047 sayılı kanunun birinci maddesine göre; Sanfransisko'da 26 Haziran 1945 tarihinde imzalanmış ve 4801 sayılı kanunla onanmış olan Milletlerarası adalet divanı statüsünün otuz altıncı maddesi hükmünce, statüye taraf olan devletlerin, her hangi bir zaman, aynı vecibeyi kabul eden herhangi bir başka devlete karşı, mevzuu: A) bir andlaşmanın yorumlanması, B) devletlerarası hukuka ait her husus, C) sabit olduğu takdirde, milletlerarası taahhütlerin ihlâlini teşkil edebilecek her olayın gerçekliği, D) Milletlerarası bir taahhüdün ihlâlinin gerektirdiği tazminatın mahiyet veya vüsatı, olan hukukî uyuşmazlıkların hepsi hususunda divanın yargı hakkını bihakkın ve özel anlaşma olmaksızın mecburî olarak tanıdıklarını beyan edebilecekleri hakkındaki kayda, aşağıdaki şartlar altında iltihak olunmuştur: 1) müteakibliyet, 2) beş yıllık bir süre için, 3) uyuşmazlığın ve onu doğuran vak'a'nın işbu iltihak tarihinden sonra tahaddüs etmiş olması, 4) uyuşmazlığın divan statüsünün otuz altıncı maddesinde yazılı uyuşmazlıklar zümresinde olması. Aşağıdaki uyuşmazlıklar bunun dışında kalır: Türkiyenin akd ve kabul etmiş olduğu uyuşmazlıkların çözülmesi hususunda başka bir usul derpiş etmekte bulunan sözleşme ve andlaşmaların uygulanmasını doğrudan doğruya veya bilvasıta ilgilendiren uyuşmazlıklar (Resmî Gazete, 22 Mayıs 1947, Sayı: 6612),

6 — Eğitim işleri :

§ Kabul buyurulan 30/5/1947 tarih ve 5052 sayılı kanunla; Beden Terbiye kanununa ek 1941 tarihli ve 4047 sayılı kanunun geçici birinci maddesi hükmü 1947 yılı sonuna kadar uzatılmıştır (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, Sayı: 6625).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5082 sayılı kanunla, 9/7/1943 tarihli ve 4459 sayılı kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına şu hüküm eklenmiştir: Bu binaların ve müstemilâtının yapılmasında, genişletilmesinde ve onarılmasında kadınlar çalıştırılmaz (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6638).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5117 sayılı kanuna göre; köy enstitülerinden mezun olan öğretmenlerden, A) 17/4/1940 tarihli ve 3803 sayılı ve 19/6/1942 tarihli ve 4274 sayılı kanunlar gereğince kendilerinin işlemesi için okul arazisi tahsis edilememiş olanlara, B) enstitüden me-

zun olanlardan köy öğretmenliğine tayin edilenlere hizmete başladıkları tarihten başlayarak altı ay müddetle, istihsal tazminatı adı ile aylıklarile birlikte ayda yirmi beş lira verilir. B fıkrasına göre enstitülerin 1946 yılı mezunlarına verilecek olan istihsal tazminatı bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi kovalıyan ay başından itibaren verilir (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

7 — İdari ve beledi işler :

§ Kabul buyurulan 21/5/1947 tarih ve 5048 sayılı kanunla idareî umumiyel vilâyat kanununun 116 ve 140 ncı maddeleri şu şekilde değiştirilmiştir: «Madde 116 - Genel meclis üyelerine müzakerelerin devamı süresince günde on iki liradan on sekiz liraya kadar ödenek ve seksen lira aylık aslı üzerinden yolluk verilir», «Madde 140 - İl daimî komisyonları üyelerine, genel meclis kararile 250 liradan 350 liraya kadar aylık ödenek verilir. İl daimî komisyon üyeleri genel meclisin toplantısı zamanında yalnız üyelik ödeneği alırlar. Kendilerine ayrıca daimî komisyon ödeneği verilmmez. 4178 sayılı kanunun birinci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü bu ödenekler hakkında uygulanmaz» (Resmî Gazete, 27 Mayıs 1947, Sayı: 6616).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5071 sayılı kanunla, adları bu kanuna bağlı «1» sayılı cetvelde yazılı on beş ilçe kurulmuştur (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635),

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5101 sayılı kanunla, polis memurlarının yaş hadlerine dair olan 2388 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilmiş ve Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidî sinlerine dair olan 2169 sayılı kanunun ikinci maddesinin tadili hakkındaki 4034 sayılı kanunun bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5116 sayılı kanunla, 3/4/1930 tarihli ve 1580 sayılı belediye kanununun 110 uncu maddesine aşağıdaki on sekiz ve on dokuzuncu fıkralar eklenmiştir: «18 - belediye sınırları içindeki yol vergisi ödevlerine belediye meclisleri kararile yüzde elliye kadar zam yapılır. Nafia hissesine tâbi olmayan bu zam yol vergileri beraber özel idarelerce tahakkuk ve tahsil edilerek hesaplarla birlikte ilgili belediyelere yatırılır. Tahsilâtı takip eden ayın ilk on günü içinde yatırmayan özel idare muhasiplerinden belediye lehine yüzde on gecikme tazminatı alınır. Özel idare tahakkuk cetvellerine bedeni görevli olarak yazılanları belediyeler, beldenin bayındırlık işlerinde çalıştırırlar», «19 - Yukarıdaki fıkrada yazılı gelirlerle masraflarının karşılanması mümkün olmayan su, elektrik, mezbaha tesislerle harita ve imar plânı işlerini

yapmak veya bu tesislerden mevcut olanları ıslah etmek veya genişletmek maksadile belediye meclisleri; bütçeyi tasdika yetkili makamca onanmak şartile, ihtiyacın derecesine göre ve belirli sıra ile, asker ailerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki 4109 sayılı kanunda yazılı gelirlerin (6 ve 7 nci maddeler hariç) tahsiline karar verebilirler. Asker ailelerine yardım işleri için 4109 sayılı kanunun yedinci maddesindeki gelirleri tahsil etmekte veya sekizinci maddede yazılı bulunan umumî hesaptaki fondan yardım görmekte olan belediyeler sözü geçen kanunda belirtilen gelirleri asker ailelerine yardım işlerinden başka bir maksada harcıyamazlar. Nüfusu elli binden az olan beldelerin su, elektrik, mezbaha, harita, imar plânı işlerine yukarıda sayılan gelirlerin de yetmemesi halinde, 4109 sayılı kanunun sekizinci maddesinde yazılı olup İçişleri Bakanlığı emrindeki fondan bu belediyelere sırasile harita, imar plânı, su, elektrik, mezbaha, kanalizasyon işleri için yardımda bulunulur. Yardım işinin sıralanışında yukarıda yazılı hizmet neveleri dahilinde tesbit edilen masrafların en az ve masrafları müsavi olanlar arasında nüfusu en çok olan şehir ve kasabalar öne alınır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

8 — İskân işleri :

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5098 sayılı kanunla, 2510 sayılı İskân kanununun 2848 sayılı kanunla değiştirilen birinci, sekizinci, dokuzuncu maddeleri, 2510 sayılı kanunun on beşinci maddesinin ikinci bendi, yirmi dokuzuncu, otuzuncu, kırk ikinci, kırk dokuzuncu maddeleri, 2510 sayılı kanunun 3683 sayılı kanunla değiştirilen otuz yedinci ve 4062 sayılı kanunla değiştirilen otuz dokuzuncu maddeleri değiştirilmiş, on yedinci maddeye bir fıkra ve 2510 sayılı kanuna da bir madde eklenmiş, 2510 sayılı kanunun 2848 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi, 2510 sayılı kanunun yedinci maddesinin A ve B fıkraları, 2510 sayılı kanunun 2848 sayılı kanunla değiştirilen onuncu maddesinin c ve ç fıkraları ile on birinci ve on üçüncü maddeleri, 2510 sayılı kanunun on iki, on dört, yirmi altı, yirmi yedi, yirmi sekizinci maddeleri kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 24 Haziran 1947, Sayı: 6640).

9 — Mali işler :

§ Kabul buyurulan 21/5/1947 tarih ve 5050 sayılı kanuna göre; 26/4/1944 tarih ve 4553 sayılı kanun gereğince salınan toprak mahsulleri vergisinden henüz tahsil edilmemiş bulunan artıklar, her türlü cezalarile birlikte silinmiştir. Keza, 4553 sayılı kanunun kırk üçüncü ve geçici dördüncü ve 4840 sayılı kanunun birinci maddesi hükümlerinden faydalanması gerekenlerin hakları saklı kalmak üzere toprak mahsulleri ver-

gisine ilişkin hükümler kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 27 Mayıs 1947, Sayı: 6616).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5072 sayılı kanuna göre; 2/6/1941 tarihli ve 4060 sayılı kanunun birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Bankalar, 2999 sayılı kanunun 26 ve 31 inci maddeleri ve ortaklıklar, ticaret kanununun 462 nci maddesi gereğince ayırmağa mecbur oldukları karşılık ve ihtiyatlar mukabilinde senedat cüzdanlarında devlet iç istikraz tahvilleri bulundurmamakla ödevlidirler.

Keza, aynı kanunun dördüncü maddesi de şu şekilde değiştirilmiştir: Birinci ve ikinci maddeler gereğince devlet iç istikraz tahvillerine yatırılacak paralar Haziran ve Aralık ayları sonlarında yapılacak altı aylık hesap özetlerinin gösterdiği miktarlar üzerinden hesaplanır. Yüz liradan aşağı kesirler hesaba katılmaz. Geçen fıkradaki altı aylık hesap özetlerine göre veya Maliye Bakanlığının izni alınarak olağanüstü sebeplere dayanılmak suretile tahvillerin azaltılması gerektiği hallerde, sahipleri bu tahvilleri piyasaya satmakta ve diledikleri şekilde elden çıkarmakta serbesttirler. Sahipleri istedikleri takdirde sözü geçen tahviller, ihraç bedeline işlemiş faizin ilâvesile elde edilecek kıymet üzerinden amortisman sandığına derhal satın alınır. Altı aylık hesap özetlerine göre yeniden tahvil satın alınması gereken hallerde, ilgililer, bunları hesap özetlerinin ilişkin buldukları süreleri kovalayan üç ay içinde borsadan veya diledikleri yerlerden tedarik edebilecekleri gibi amortisman sandığı da ihraç bedeline işlemiş faizinin ilâvesile elde edilecek kıymet üzerinden ihtiyaç miktarında devlet iç istikraz tahvilini satmaya mecburdur. Borsa dışında yapılacak alımlar Borsa fiyatını geçemez.

5072 sayılı kanunla, keza, 4060 sayılı kanunun 3, 5, 6 ve 7 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5077 sayılı kanuna göre; 26/5/1927 tarihli ve 1050 sayılı genel muhasebe kanununun seksen üçüncü maddesinin «A» fıkrası şu şekilde değiştirilmiştir: Tahakkuk ve ita emri işlemlerinin tamamlanmasına tahammülü olmayan çeşitli ve ivedili giderler için ita âmiri tarafından belirtilecek mutemetlere 1000 liraya kadar avans verilebilir. İllerde avansın tahdidine Maliye Bakanı yetkilidir. Seferberlikte ve gerektiği takdirde barış halinde Maliye Bakanı, Bakanlar Kurulu kararile askerî daireler mutemetleriyle, elçiler, konsoloslar ve başın ateşelerine bin liradan fazla avans verebilir. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin genel giderler ve hizmetliler besleme giderleri bölümünden verilecek avanslar Büyük Millet Meclisi Başkanlık divanının kararile 6000 liraya kadar çıkarılabilir (Resmî Gazete, 20 Haziran 1947, Sayı: 6637).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5086 sayılı kanunla; 4385 sayılı kanunun 4 ve 5 inci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun ilişik 27/12/1946 tarih ve 5/5153 sayılı kararile şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinde yapılan indirmeler onanmıştır (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5088 sayılı kanunla; 22/3/1934 tarihli ve 2395 sayılı kazanç vergisi kanununun üçüncü maddesinin on altıncı fıkrasile bu fıkraya 3470 sayılı kanunun ikinci maddesile eklenen fıkra, 30/11/1931 tarihli ve 1890 sayılı iktisadî buhran vergisi kanununun ikinci maddesinin «D» fıkrası, keza, 26/5/1932 tarihli ve 1980 sayılı muvazene vergi kanununun 26/1/1939 tarihli ve 3588 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesinin beşinci fıkrası değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5109 sayılı kanuna göre; toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsali ve bununla ilgili diğer bütün işlerde çalışan işçilerin yer altında çalıştıkları günlere ait ücretleri ve primleri kazanç, buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergilerinden ve bu ücretlerin ödenmesinde düzenlenen alındılar damga rsminden bağışiktır. Yeraltında çalışan işçilerin hastalıklarında veya hastalık sebebiyle verilen istirahat müddetinde kendilerine ücret verildiği takdirde bu ücretler dahi yukarıki fıkrada yazılı bağışıklık hükmüne tâbidir (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

10 — Maas ve teşkilât işleri :

§ Kabul buyurulan 21/5/1947 tarih ve 5049 sayılı kanunla 21/6/1944 tarih ve 4598 sayılı kanunun altıncı maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: A) Aylıklı ve ücretli memurlara (açık aylığı alanlar dahil) her çocuk için on lira aylık çocuk zammı verilir. Medenî kanun hükümlerine göre memur tarafından evlât edinilmiş çocuklar ile memurun infak etmekte olduğu üvey çocuklara da çocuk zammı verilir. Ana ve babanın her ikisi de memur ise çocuk zammı babasına verilir. Evlât edinilen çocukların öz baba ve analarına bu zam verilmez .B) Aşağıdaki çocuklar için zam verilmez: 1- Evlenen erkek ve kız çocuklar, 2 - On dokuz yaşını dolduran erkek, yirmi beş yaşını dolduran kız çocuklar (on dokuz yaşını bitirdiği halde yüksek tahsile devam etmekte bulunan erkek çocuklar için yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerini tamamlayıncıya kadar bu zammın verilmesine devam olunur), 3) Özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik alan çocuklar (Resmî Gazete, 27 Mayıs 1947, Sayı: 6616).

§ Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 1042 sayılı kanuna ek olmak üzere kabul buyu-

ru lan 30/5/1947 tarih ve 5054 sayılı kanuna göre; aşağıdaki fıkralarda yazılı giderlerden her biri için yılları bütçelerine konulan ödenek yetmediği takdirde harcanması gerekli görülecek miktarı ödemeye genel müdürlük yetkilidir. Bu suretle çıkacak ödenek farkları kesin hesapta ayrıca gösterilir. A) Yükleme ve boşaltma giderleri; B) Mahkeme harçları; C) Geri verilecek paralar ve kesenekler; D) Gelir getiren mülklerin resim ve vergileri (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, Sayı: 6625).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5064 sayılı kanunla; devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eğlenmesi hakkındaki 21/6/1944 tarih ve 4598 sayılı kanunun 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri hükümleri, 30/6/1939 tarih ve 3656 sayılı kanunun geçici 4 üncü maddesi şumulüne giren aylıklı vaizler hakkında da uygulanır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5065 sayılı kanunla; 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı «1» sayılı cetvelin İçişleri Bakanlığı kısmına bu kanuna bağlı cetvelde derece, görev, sayı ve aylığı yazılı kadro eklenmiştir (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5066 sayılı kanunla; 19/5/1930 tarihli ve 1624 sayılı kanunun 4445 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: İçişleri Bakanlığı merkez kuruluşu, iki müsteşar ve iki müsteşar yardımcısı ile aşağıda yazılı dairelerden terekküp eder: Özel kalem müdürlüğü, tetkik heyeti, teftiş heyeti, hukuk müşavirliği, mahallî idareler genel müdürlüğü, nüfus işleri genel müdürlüğü, İller idaresi genel müdürlüğü, özlük işleri genel müdürlüğü, seferberlik müdürlüğü, kâğıt işleri müdürlüğü, gereç müdürlüğü. Bakanlığa bağlı olan emniyet genel müdürlüğü ile jandarma genel komutanlığı kuruluşu ve idaresi özel kanunlarına bağlıdır.

Keza, aynı kanunun 4445 sayılı kanunla değişen ikinci maddesi de şu şekilde değiştirilmiştir: Müsteşarlardan biri emniyet genel müdürlüğü ile jandarma genel komutanlığı işleri dışında bulunan bütün Bakanlık işlerini, diğer emniyet genel müdürlüğü ve jandarma genel komutanlığı işlerini, Bakandan aldıkları direktif dairesinde, Bakan adına idare ederler ve bu işlerin sorumlu âmir ve denetçisidirler. Müsteşar yardımcılarının, hangi işleri göreceği ve müsteşarların hangi işlerine yardımda bulunacakları Bakan tarafından belirtilir (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5069 sayılı kanunla; Posta, Telgraf ve Telefon işletme genel müdürlüğü kuruluş ve görevleri ve me-

murları hakkındaki 5/7/1943 tarihli ve 4454 sayılı kanunun 37, 38 ve 39 uncu maddeleri hükümleri 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaz (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5070 sayılı kanuna göre; memur ve hizmetlilere verilecek olağanüstü zam hakkındaki 28/1/1942 tarihli ve 4178 sayılı kanunun dokuzuncu maddesi hükmü, devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanunun geçici dördüncü maddesi şümulüne giren aylıklı vaizler hakkında da uygulanır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635),

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5079 sayılı kanunla; 17/7/1944 tarihli ve 4621 sayılı kanunun altıncı maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: A) Bu müesseseler memurlarına her çocuk için on lira aylık çocuk zammı verilir. Medenî kanun hükümlerine göre memur tarafından evlât edinilmiş çocuklar ile memurun infak etmekte olduğu üvey çocuklara da çocuk zammı verilir. Ana ve babanın her ikisi de memur ise çocuk zammı babasına verilir. Evlât edinilen çocukların öz baba ve analarına bu zam verilmez. B) Aşağıdaki çocuklar için zam verilmez: 1 - Evlenen erkek ve kız çocuklar, 2 - On dokuz yaşını dolduran erkek, yirmi beş yaşını dolduran kız çocuklar (on dokuz yaşını bitirdiği halde yüksek tahsile devam etmekte bulunan erkek çocuklar için yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerini tamamlayıncıya kadar bu zammın verilmesine devam olunur), 3 - Özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik alan çocuklar (Resmî Gazete, 20 Haziran 1947, Sayı: 6637).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5080 sayılı kanunla, 7/7/1944 tarihli ve 4620 sayılı kanunun sekizinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: A) Daimî memur ve hizmetlilerle 3173 sayılı kanun mucibince ücretlerini alan işçi, amele ve hamallara her çocuk için on lira çocuk zammı verilir. Medenî Kanun hükümlerine göre memur tarafından evlât edinilen çocuklar ile memurun infak etmekte olduğu üvey çocuklara da çocuk zammı verilir. Ana ve babanın her ikisi de memur ise çocuk zammı babasına verilir. Evlât edinilen çocukların öz baba ve analarına bu zam verilmez. B) Aşağıdaki çocuklar için zam verilmez: 1 - Evlenen erkek ve kız çocuklar, 2 - On dokuz yaşını dolduran erkek, yirmi beş yaşını dolduran kız çocuklar (on dokuz yaşını bitirdiği halde yüksek tahsile devam etmekte bulunan erkek çocuklar için yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerini tamamlayıncıya kadar bu zammın verilmesine devam olunur), 3 - Özel veya tüzel kişilerden aylık veya gündelik alan çocuklar (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı 6638).

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5087 sayılı kanunla, sağlık ve sosyal yardım Bakanlığı kuruluş ve memurları kanununa bazı hüküm-

ler eklenmesine dair olan 4862 sayılı kanuna bağlı kadro cetvelinde değişiklik yapılmıştır (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5097 sayılı kanunla, devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı «1» sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı iller kısmına bağlı cetvelde, derece, ad, sayı ve aylıkları yazılı kadrolar eklenmiştir (Resmî Gazete, 24 Haziran 1947, Sayı: 6640).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5102 sayılı kanunla, devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı «1» sayılı cetvelin Ticaret Bakanlığı kısmında değişiklik yapılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5107 sayılı kanunla, emekli, dul ve yetim aylıklarına zam yapılması hakkındaki 4992 sayılı kanunda değişiklik yapılmıştır (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5114 sayılı kanuna göre; Vakıflar genel müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 3821 sayılı «1» ve «2» sayılı cetvellerde değişiklik yapılmıştır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

11 — Sağlık işleri :

§ Kabul buyurulan 9/6/1947 tarih ve 5062 sayılı kanunla; New-York şehrinde 19 Haziran 1946 - 22 Temmuz 1946 tarihleri arasında toplanan Milletlerarası sağlık konferansının hazırlayıp kabul ettiği Milletlerarası sağlık konferansının nihaî senedi, dünya sağlık teşkilâtı anayasası, Milletlerarası sağlık konferansında temsil edilen hükümetler arasında aktedilen anlaşma ve Milletlerarası genel sağlık ofisine dair protokol onanmıştır (Resmî Gazete, 17 Haziran 1947, Sayı: 6634).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5115 sayılı kanuna göre; rüsumu sıhhiye kanununun birinci ve dördüncü maddeleri değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642)).

12 — Tapu ve kadastro işleri :

§ Kabul buyurulan 30/5/1947 tarih ve 5055 sayılı kanunla, 15/12/1934 tarih ve 2613 sayılı kadastro tapu tahriri hakkındaki kanunun kırk üçüncü maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde ve dışında, toprak üzerinde (arsalar hariç) ve köylerde çalıştıkları günler için, kadastro müdürleri, fen âmirleri, komisyon üyeleri ve posta ve tapu fen memurlarına üç lira ve fen memur yardımcılara ve kâtiplere iki lira gündelik verilir. Kadastro müdürlükleri kadrolarındaki bütün memurlara ve hizmetlilere, yukarıki fıkrada yazılı gö-

revleri sırasında kullanmak üzere her yıl bütçe kanunlarının gider formlerinde belirtilecek eşya, demirbaş olarak verilir. Komisyon ve posta memurlarına, merkezlerinden ayrı ve taşıt aracının gerektirdiği yerlerde çalıştıkları günler için belli taşıt ücretleri verilir. Aracın çeşidi o yer belediyesince belirtilir. Kadastro ve tahrir sırasında bulundurulacak birliklilere, çalıştıkları günler için, Bakanlar Kurulunca belirtilecek miktarda gündelik verilir (Resmî Gazete, 6 Haziran 1947, Sayı: 6625).

13 — Tekel işleri :

§ Kabul buyurulan 16/6/1947 tarih ve 5089 sayılı kanunla; Tekel genel müdürlüğünce belirtilecek cinslerde şaraplık üzüm bağı yetiştireceklere en çok yüzde üç faizle ve yıllık miktarı 250000 lirayı geçmemek üzere on yıl süre ile 2,500,000 liraya kadar borç para verilebilir. Bu esaslar dahilinde borçlanmak isteyenlerde aranılacak nitelik ve şartlar, gerçek ve Tzelkişilerden her birine yapılacak en çok ikraz miktarı ile alınacak teminatın nev'i ve miktarı; borcun, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren beşinci yıldan başlamak ve en çok on yıl sürmek üzere, ödeme şekil ve süresi, erteleme sebep ve şartları; ödeme süresine, borç miktarına ve gerekli diğer şartlara göre hangi hallerde ne miktar faiz alınacağı Maliye, Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarınca birlikte belirtilir. Belli süre ve şartlarında ödenmeyen borçlar yüzde beş faiz ile tahsili emval kanununa göre tahsil olunur (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5108 sayılı kanunla, 20/5/1946 tarih ve 4896 sayılı kanunun sekizinci maddesine şu hükümler eklenmiştir: İdare, yukarıki hükümler dairesinde yurd dışında özel hukuk hükümlerine tâbi ortaklıklar da kurabilir, Ancak bu ortaklıklara idarenin döner sermayesinden ayrılacak paraların toplamı 7,500,000 lirayı geçemez. İdare, bu ortaklıklara ödenmiş sermayenin yüzde yirmi beşine kadar kredi ile mal verebilir (Resmî Gazete, 25 Haziran 1947, Sayı: 6641).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5113 sayılı kanuna göre; hükümetçe onanacak programa göre yaprak tütün bakım ve işleme ev ve ambarları yaptırmak veya satın almak ve yıllık ödeme miktarı 5.000.000 lirayı geçmemek üzere 25,000,000 liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Gümrük ve Tekel Bakanı ve faizlerle birlikte bu miktarları geçmemek üzere Gümrük ve Tekel Bakanlığının izni ve Maliye Bakanlığının kefaleti ile bono çıkarmağa Tekel genel müdürlüğü yetkilidir (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

14 — Ticaret işleri :

§ Kabul buyurulan 4/6/1947 tarih ve 5060 sayılı kanunla; Türkiye

ile Belçika - Lüksemburg ekonomik birliği arasında 12 Mart 1947 tarihinde Ankara'da imzalanan ticaret ve ödeme anlaşmaları ile Modüs Vivendi onanmıştır (Resmî Gazete, 12 Haziran 1947, Sayı: 6630).

§ Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5112 sayılı kanuna göre; Türkiye ile Yunanistan arasında 1 Haziran 1945 tarihinde imza edilen ve süresi 20 Mart 1947 tarihine kadar uzatılmış olan ticaret ve ödeme anlaşması ile bağlantılarının 20 Haziran 1947 tarihine kadar üç ay daha uzatılması hakkında Yunan büyük elçiliği ile teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

15 — Ulaştırma işleri :

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5067 sayılı kanuna göre; İstanbul telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair olan 12/4/1936 tarihli ve 3054 sayılı kanununun 3 ve 4 üncü maddeleri kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5068 sayılı kanunla; İzmir telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair olan 24/6/1938 tarihli ve 3488 sayılı kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri kaldırılmıştır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5073 sayılı kanunla; 24/1/1944 tarihli ve 4515 sayılı kanunun 22/5/1946 tarihli ve 4903 sayılı kanunla değiştirilen birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Bakanlar Kurulunca onanacak programına göre Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğü çeşitli ihtiyaçları için yıllık ödeme miktarı otuz milyon lirayı geçmemek ve en çok yirmi yılda ödenmek üzere üç yüz seksen beş milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Ulaştırma Bakanı yetkilidir. Bu suretle girişilecek yüklenmeler her yıl bütçe kanunlarına bağlı gider cetvellerinde ayrı bir bölüme konulacak ödeneklerle karşılanır.

Keza aynı kanunun 4903 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi de şu şekilde değiştirilmiştir: Birinci madde gereğince girişilecek yüklenmeler için faizlerle birlikte birinci maddede yazılı miktarları geçmemek üzere bono çıkarmağa, Ulaştırma Bakanının iznile, Devlet Demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğü ve çıkarılacak bonolara kefalet etmeye Maliye Bakanı yetkilidir (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§ Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5074 sayılı kanuna göre; 30/1/1946 tarih ve 4844 sayılı kanunun birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Hükümetçe onanacak programı gereğince yıllık ödeme miktarı 1947 - 1949 yılları için otuz beşer milyon, geri kalan yıllar için yirmi

yedişer milyon lirayı geçmemek ve en çok otuz yılda ödenmek üzere Devlet Denizyolları ve limanları işletme genel müdürlüğüne yapılacak, yaptırılacak ve satın alınacak gemiler, tarak dubalarile havuzlar, gemi yapma ve onarma tersaneleri ve yükleme, boşaltma ve taşıma tesisleri, teçhizleri ve çeşitli araç ve gereçler için yüz elli milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Ulaştırma Bakanı yetkilidir.

Aynı kanunun üçüncü maddesi de şu şekilde değiştirilmiştir: 7/6/1939 tarihli ve 3633 sayılı kanunun otuz ikinci maddesinde yazılı borçlanma ve bono çıkarma yetkisi birinci madde konusuna giren işlerde de kullanılmak üzere doksan milyon lira arttırılmış ve borçlanma süresi otuz yıla çıkarılmıştır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§) Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5075 sayılı kanuna göre; Irak ve İran hudutlarında sona ermek üzere yapılmakta olan demiryolları inşaatı için 2/8/1944 tarihli ve 4643 sayılı kanunun birinci maddesile ek olarak verilmiş olan kırk milyon liralık gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilme yetkisi yüz altmış milyon liraya çıkarılmıştır (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635),

§) Kabul buyurulan 11/6/1947 tarih ve 5076 sayılı kanuna göre; 8/2/1946 tarih ve 4860 sayılı kanunun birinci maddesi şu şekilde değiştirilmiştir: Memleket iç ve dışında hava ulaştırmasının sağlanması maksadile yeniden meydan, pist, hangar, işletme binaları yapılması, mevcutların genişletilmesi ve düzenlenmesi, bu meydanlara gerekli her türlü makine, teçhizat ve tesisat ve taşıtların satın alınması veya yaptırılması için, yıllık ödeme miktarı 1947 yılı için sekiz milyon lira ve geri kalan yıllar için on iki milyon lirayı geçmemek üzere kırk üç milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Ulaştırma Bakanı ve faizlerle birlikte bu miktarları geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir (Resmî Gazete, 18 Haziran 1947, Sayı: 6635).

§) Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5110 numaralı kanuna göre; Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti ile Çekoslovakya cumhuriyeti hükûmeti arasında Ankara'da 5 Mart 1947 tarihinde akt ve imza edilmiş olan hava ulaştırmalarına dair anlaşma ile eki ve imza protokolü onanmıştır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

§) Kabul buyurulan 18/6/1947 tarih ve 5111 sayılı kanuna göre, Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti ile Holanda hükûmeti arasında Ankara'da 19 Mart 1947 tarihinde akt ve imza edilmiş olan hava ulaştırmalarına dair olan anlaşma ile eki onanmıştır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

16 — Müteferrik işler :

§, Kabul buyurulan 7/5/1947 tarih ve 5046 sayılı kanuna göre, şehir ve kasabalarda mahalle muhtar ve ihtiyar heyetleri teşkiline dair olan 4541 sayılı kanunun beş, altı, sekiz, dokuz, on bir, on iki, on üç, on dört, on altı, on dokuzuncu maddeleri değiştirilmiştir. Muaddel beşinci maddeye göre, mahalle ihtiyar heyetile bunların yedek üyeleri mahalle halkı tarafından, muhtar da ihtiyar heyeti üyelerince kendi aralarından seçilir. Bu seçim her dört yıllık bir dönüm sonunda yenilenir. Bir seçim dönemi içinde herhangi bir suretle olursa olsun seçimin yenilenmesi halinde yeni muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerinin görevi o dönem sonunda hitam bulur. Muaddel altıncı maddeye göre, mahalle ve muhtar heyeti seçimi belediye başkanının başkanlığı altında belediye meclisi üyeleri (belediye şubeleri olan yerlerde şube üyeleri) arasından meclise seçilecek dört üyeden ve o belediye (belediye şubesi olan yerlerde şube) sınırı içindeki mahalleler muhtarlarından ad çekme ile ayrılacak dört kişiden mürekkep bir seçimi idare kurulunun nezaret ve murakabesi altında yapılır. Belediye (veya belediye şubesi) sınırı içindeki mahalleler sayısı dört ve daha az ise mevcut muhtarların hepsinin iştirakile kurul teşekkül eder. Fesih, iptal veya meclis teşkil edecek miktarda üye ve yedek üye kalmamış olmak gibi suretlerle belediye meclisinin kurulması mümkün olmayan yerlerde ve yeni kurulmuş yerlerde belediye başkanı veya başkan vekili veya ilçenin yeni kurulmuş olması sebebiyle belediye seçimi henüz sonuçlanmamış olan yerlerde mahallin en büyük mülkiye üstü tarafından belediye sınırı içindeki mahalleler halkından ve belediye üyeliği niteliğini haiz bulunanlardan dört kişi seçimi idare kuruluna üye olarak çağrılır. Belediye şubesi olan yerlerde seçimi idare kuruluna belediye şubesi müdürü başkanlık eder. Seçim belediye meclislerinin mutad seçim yılı içindeki Aralık ayında bitirilir.

Muaddel sekizinci madde mahalle ihtiyar heyeti üyeliğine seçilmek için aranılan şartları, ve muaddel dokuzuncu madde üye olmak için lâzımgelen şartlardan herhangi birine hâle geldiği takdirde üyelik sıfatının zail olacağını tesbit etmekte ve, muaddel on birinci madde ihtiyar heyeti seçimlerinin tarzı icrasile, muaddel on ikinci madde reylerin tasnifile, muaddel on üçüncü madde seçimin neticesini gösteren tutanaklarla ilgili hükümler vazeylemektedir.

Kanunun sekizinci maddesine göre; 4541 sayılı kanunun on dördüncü maddesindeki «seçimi tasdika salâhiyetli makamlar» ibaresi yerine «seçim sonucunun tebliğine yetkili makamlar» ibaresi ikame edilmiştir. Keza 4541 sayılı kanunun on altıncı maddesi «on üçüncü maddeye göre hazırlanacak tutanakları alan en büyük mülkiye üstü bir tezkere ile keyfiyeti

seçilen asıl ve yedek üyelere ve muhtar seçimini müteakiben de muhtar seçilen kimseye tebliğ eder» tarzında ve on dokuzuncu maddesi de «muhtarlık herhangi bir şekilde ihlâl ettiği takdirde mahallin en büyük mülikiye üstü yeni muhtarın seçilmesini bir hafta içinde ihtiyar heyetine bildirir. Gerek bu suretle ve gerek sair suretlerle asıl üyelikte vukubulacak açıklara sırasile yedek üyeler getirilir. Yedek kalmaz ve asıl üye sayısı da üçten aşağıya düşerse o mahalle için yeniden seçim yapılır» şeklinde değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 14 Mayıs 1947, Sayı: 6606).

§ Kabul buyurulan 26/5/1947 tarih ve 5051 sayılı kanuna göre; Guleman krom madenini keşfetmiş olan Yüksek Mühendis Abdullah Hüseyin Guleman'a 4268 sayılı kanunun dördüncü maddesi hükümleri dairesinde bir ikramiye verilir (Resmî Gazete, 30 Mayıs 1947, Sayı: 6619).

§ Kabul buyurulan 4/6/1947 tarih ve 5059 sayılı kanunla; Almanlara ait ihtira beraetlerinin kamunun faydalanmasına konmasına ilişkin olarak Milletlerarası tamirat ajanlığında üye bulunan devletler arasında 27 Temmuz 1944 tarihinde Londrada imza edilen anlaşmaya Türkiye hükümetinin 30 Aralık 1946 tarihinde katılması onanmıştır (Resmî Gazete, 12 Haziran 1947, Sayı: 6630).

§ Kabul buyurulan 9/6/1947 tarih ve 5063 sayılı kanunla; Lozan Antlaşmasının 99 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince üyesi bulunduğumuz Roma Milletlerarası Tarım enstitüsünün kaldırılması ve görev ve alacaklarının birleşmiş milletler yiyecek ve tarım kuruluna devri hakkında Roma'da 30 Mart 1946 tarihinde imzalanan protokol onanmıştır (Resmî Gazete, 17 Haziran 1947, Sayı: 6634).

§ Kabul buyurulan 17/6/1947 tarih ve 5094 sayılı kanunla, 26/1/1939 tarihli ve 3575 sayılı kanunun on birinci maddesine şu hükümler eklenmiştir: Vazifeden doğan kazalarda birinci ve ikinci derecelerde malûl kalan veya ölen «A» sınıfı mensuplarından ücretli veya yevmiyeli geçici memur ve işçiler hakkında yukarıki hükümler uygulanmayıp bunlar «B» sınıfına nakledilmiş sayılır ve haklarında bu kanunun otuz üçüncü maddesinde yazılı emekli aylığı bağlanır ve bu aylıklara ilişkin diğer hükümler uygulanır (Resmî Gazete, 24 Haziran 1947, Sayı: 6640).

B) T. B. M. M. KARARLARI;

§ Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ittihaz buyurulan 26/5/1947 tarih ve 1534 sayılı karara göre; genel muhasebe kanununun 133 üncü maddesi gereğince ilişik defterde yazılı ve toplamı 187,016 lira 84 kuruş olan ve her birinin hisasındaki gerekçeleri yerinde görülen çeşitli zimmetlerin silinmesi ve aynı kanunun 131 inci maddesine göre sayman

ve diğer memurlara zimmet tahakkuk ettirilen 357 lira 64 kuruşun da affı uygun görülmüştür (Resmî Gazete, 31 Mayıs 1947, Sayı: 6620).

§ Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ittihaz buyurulan 28/5/1947 tarih ve 1540 sayılı karara göre; İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale ve Kocaeli illerinde 23 Kasım 1940 tarihinde ilân edilen ve en son 1507 sayılı kararla 23 Haziran 1947 tarihine kadar uzatılmış olan sıkı yönetimin, ilânını ve sonraki uzatmaları gerektiren sebepler devam ettiğinden, bitimi tarihinden başlamak üzere altı ay daha uzatılmasına karar verilmiştir (Resmî Gazete, 2 Haziran 1947, Sayı: 6621).

§ Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ittihaz buyurulan 18/6/1947 tarih ve 1563 sayılı karara göre; Büyük Millet Meclisi gündeminde görüşülecek önemli konu kalmamış olduğundan Millet Vekillerinin seçim çevrelerinde seçmenlerle görüşmelerine fırsat vermek üzere 25 Ağustos 1947 pazartesi gününe kadar çalışmaya ara verilmesi kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 26 Haziran 1947, Sayı: 6642).

§ Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ittihaz buyurulan 18/6/1947 tarih ve 1564 sayılı karara göre; gelir vergisi, kurumlar vergisi, işletme ve gezginci işler vergisi ve vergi usul kanunu tasarılarını görüşmek için kurulmuş olan geçici komisyonun, iç tüzüğün kırk üçüncü maddesi gereğince, Meclisin çalışmalarına ara vermesi sırasında Temmuz ayı başına kadar çalışmalarına devam etmesi kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 21 Haziran 1947, Sayı: 6683).

D) TÜZÜKLER;

§ Bakanlar Kurulunun 27/3/1947 tarih ve 3/5615 sayılı kararile yürürlüğe konulması kararlaştırılan «denizde çatışmayı önleme tüzüğü» dört bölüm ve otuz dört maddeden tereküp etmektedir. Tüzüğün, (Bu tüzük Türk gemileri tarafından Türk kara sularile açık denizlerde ve bu denizlere bitişik olup deniz gemilerinin seyrine müsait bulunan bütün sularda ve yabancı gemiler tarafından ise Türk liman ve kara sularında uygulanır. Bu tüzüğe göre, stim üzerinde olmayıp, yelkenle seyreden her makineli gemi «yelkenli gemi» ve stim üzerinde bulunan her gemi, yelken açsın veya açmasın «makineli gemi» sayılır. «Makineli gemi» tâbiri, makine ile hareket eden her gemiye şamildir. Demirli, karaya bağlı yahut oturmuş olmıyan gemilere, bu tüzük hükümlerine göre «hareket halinde» denilir) tarzında tertiplenen başlangıç kısmından sonra birinci bölümü «gemilerin taşıyacakları ve gösterecekleri fener ve alâmetler» e, ikinci bölümü «gemilerin verecekleri sedalı sis işaretleri» ne, üçüncü bölümü «gemilerin gözetecekleri seyir ve idare kuralları» na ve dördüncü bölümü de «gemilerin tehlikeye düştükleri zaman verecekleri işaretler» e

müteallik hükümleri ihtiva etmektedir (Resmî Gazete, 9 Nisan 1947, Sayı: 6578).

§ Bakanlar Kurulunun 14/4/1947 tarih ve 3/5661 sayılı kararla, «Mezbaha yapı tüzüğü» nün yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 28 Nisan 1947, Sayı: 6593).

§ Bakanlar Kurulunun 14/4/1947 tarih ve 3/5663 sayılı kararla; belediye muhasebe usulü tüzüğü'nün 10, 12, 13 ve 43 üncü maddelerini değiştiren ve üç maddeden ibaret bulunan tüzüğü'nün yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır. Muaddel onuncu madde: «Belediye başüstleri ve kurumlar müdürleri tarafından gelecek yıl için gereken ödenek ile içinde bulunulan yıldaki ödenekleri gösterir cetveller ve müfredat kadroları gerekçeleriyle birlikte temmuz ayı başlangıcına kadar belediye başkanlığına verilir». Muaddel on ikinci madde: «Belediye başkanı gelir ve gider bütçelerini inceleyip denkleştirerek ilişikleriyle birlikte ağustos ayı başlangıcında belediye komisyonuna verir». Muaddel on üçüncü madde: «Belediye komisyonu iki ay içinde incelenmesini bitirerek bütçeyi gerekçesile birlikte belediye başkanına geri verir. Belediye başkanı tarafından bütçe gerekçesile birlikte Ekim ayının birinci günü belediye meclisine verilir». Muaddel kırk üçüncü madde: «Belediye hesap işleri müdürü veya saymanları mart ayı sonuna kadar bütçe kesin hesap cetvellerini hazırlayıp belediye komisyonuna verilmek üzere belediye başkanına verirler. Başkanın havalesi üzerine belediye komisyonu bu cetvelleri inceleyip kayıtlarla karşılaştırarak belediye meclisine verilmek üzere inceleme sonuçlarını gösterir raporla birlikte belediye başkanına geri verir. Başkan da bu evrakı belediye kanununun yetmiş altıncı maddesinde yazılı raporlarla birlikte Haziran ayı başında Meclise verir (Resmî Gazete, 29 Nisan 1947, Sayı: 6594).

§ Bakanlar Kurulu tarafından ittihaz buyurulan 20/5/1947 tarih ve 3/5842 sayılı kararla, 4753 sayılı çiftçiyi topraklandırma kanununun altmış üçüncü maddesine dayanılarak Tarım Bakanlığınca hazırlanmış olan «çiftçiyi topraklandırma tüzüğü» nün yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 4 Haziran 1947, Sayı: 6623).

§ Bakanlar Kurulunun 22/5/1947 tarih ve 3/5857 sayılı kararla, Danıştay kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması ve bu kanuna bazı madde ve fıkralar eklenmesi hakkındaki 4904 sayılı kanunun yirmi yedinci maddesine dayanılarak hazırlanmış ve Danıştayca incelenmiş olan ilişik Danıştay'a ait tebliğ işlerinin Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi tarafından ne suretle yapılacağını gösterir tüzüğü'nün yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 27 Haziran 1947, Sayı: 6643).

F) BAKANLAR KURULU KARARLARI;

§ Bakanlar Kurulunun 17/4/1947 tarih ve 3/5689 sayılı kararla; sıtma ve frengi ilâçları hakkındaki 2767 sayılı kanun gereğince Türkiye Kızılay derneğinin tekeli altına verilmiş olan ilâçlara ait listeye «Kharophen Tabloid» adlı müstahzarın da katılması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 30 Nisan 1947, Sayı: 6595).

§ Bakanlar Kurulunun 19/4/1947 tarih ve 3/5709 sayılı kararla, idrofil pamuk yapan fabrika ve müesseselerin ve idrofil pamukların Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının denet ve kontrolüne tâbi tutulması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 3 Mayıs 1947, Sayı: 6597).

§ Bakanlar Kurulu tarafından ittihaz buyurulan 25/4/1947 tarih ve 3/5737 sayılı kararla, 3/4837 sayılı ve 11/10/1946 tarihli kararla yürürlüğe konmuş olan nebatî yağlardan devlet hissesi alınmasına dair kararın kaldırılması hakkındaki K/665 sayılı kararın yayımından önce, tahsil edilmemiş durumda bulunduğundan dolayı yapılan kovuşturmalar sonunda mükelleflerine karşı karar alınmış olup da 28 Ekim 1946 tarihinde fiilen tesellüm edilmemiş devlet hisseleri için uygulanacak işleme ait ilişik K/694 sayılı kararın yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır (Resmî Gazete, 5 Haziran 1947, Sayı: 6624).

§ Bakanlar Kurulu tarafından Türk parası kıymetini koruma hakkında 22/5/1947 tarih ve 3/5843 sayılı kararla yürürlüğe konulması kararlaştırılan ilişik on üç sayılı karar dört bölüm ve kırk bir maddeden ibaret bulunmaktadır. Genel takyidlere tahsis edilen birinci bölümde dövizlere, Türk parasına, menkul kıymetlere, kıymetli maddelelere ilişkin takyidler hakkında, ikinci bölümde getirilmesi mecburî dövizler hakkında, üçüncü bölümde blokaj ve deblokaj hakkında gerekli hükümler vazolunmuş ve dördüncü bölüm de çeşitli hükümlere tahsis olunmuştur (Resmî Gazete, 26 Mayıs 1947, Sayı: 6615).

R. G. O.